

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Milyen az az obstrukció.

Hetek óta foly a képviselőházban az az üres szóharez, melynek egyéb célja nincs, mint a törvényhozó testületet a munkájában megakadályozni. A „P. H.” egy igen erőteljes hangon irt cikkben foglalkozik ezen parlamenti harezczal, mely annyira hü képét adja az országházban lefolyt eseményeknek, hogy mi is jó szolgálatot vélünk teljesíteni, midőn abból a jellemzőbb részeket közöljük. A cikk az obstrukciót következőleg írja le:

Csúnya.

Még senkinek sem jutott az eszébe, hogy a vizilovat aethetikai szempontból mérgeesse. Ormólan, ronda állat, nehéz lábakkal és olyan vastag „köztakaróval”, hogy az ólomgolyó is ellapul rajta; azért tehát hegyes acél-löveggel lövik. Azonfölül igen nagy szája van, mocsárban érzi magát igazán otthon és iszapos vizet lövel ki magából. Csúnya állat a természet rendelkezésénél fogva és semmire sem jó. Nem is lehet tudni, hogy miért van egyáltalán a világon?

Az obstrukcióval is éppen így van. Semmiféle aethetikai mérték nem illendő hozzá. Nem is e szerint kell mérni, hanem kártékonyasága és veszedelmessége szerint. Ebben azután elbírja a legnagyobb mértéket. De azt is jó azért tudni, hogy mennyire undok. Ez is hozzátartozik az ő természetrajzához. Pedig az ország legnagyobb része nem látja közéről. A karzatokon kevés ember fér el s az is jobbra fővárosi ember, aki komédiát látni jár oda. A karzatoknak már vannak rendes habitúi is, akiket érdekel a műsenvedély. Érdemes, hogy az ország is lásson belőle valamit, ha csak leírás útján is, mivel utóvégre a viziló sem közönséges állat.

Ma pedig éppen tipikus nap volt; nem hiába, hogy szombat volt megint. A viziló bőven lövelte a mocsos iszapot magából. Két képviselő beszélt. A Kossuth-pártból Marjay Péter, a nemzeti pártból Frey Ferencz. Az ülés színét, savát az utóbbinak a beszéde adta meg. Az esztergomi káptalan kegyencze sülyesztette le eddigelé legmélyebbre a vitát. Mint jeles antiszemita a zsidókat gunyolta ki, a szabadelvű-párt rovására és úgy, mintha ő állana szabadelvű állásponton. Azután ebédutáni diskurzusokkal táplálta a házat. Ugy látszik, a miniszterelnöki ebédre beszélt, ahol mint vendég résztvevett. A diszkreziót, a társadalomban befogadott illendőségi tekinteteket kéjelegve sértegette. Mindent megtett, ami csak beleütközik a jól nevelt emberek érzületébe...

Láttatok-e már falusi csapszöket? A hosszú asztal körül munkakerülő parasztok isznak, dülleszkedve, könyökölve, föltett kalappal, sűrű pipafüstben. Odakint tavasz van és fényesen ragyog a nap a haza termékeny földjére. Ezek itt nem dolgoznak; nem élnek a kedvező alkalommal. Eke, borona, vetőmag, ásó-kapa pihen. Ők az olesó rámpásból mámost isznak magukba. Egy közülük a nagy szót viszi. Nyers, bárdolatlan vicezeket mesél s a többiek az asztalra könyökölve hallgatják. Olykor egyik-másik beleszól valami még durvább megjegyzést. Arra röhej támad az asztal körül. A szónok látja, hogy nem neki röhögnek, hanem neki még nálánál is mosdatlanabb beszédű, tehát rálécizáló. A beszéd mindig csunyasabb, a vicezők mindig brutálisabbak és a röhej mindig erősebb.

Ez, ime, a magyar képviselőház mai tárgyalásának képe. A többi ülés is hasonlatos hozzá. Csak a fokozat más, a minőség ugyanaz. Ugyanazok a gunyos, obstrukciós areczok veszik a szónokot körül s ugyanazok a gonosz vonások az areczokon. Minden sületlenségre és ostobaságra hangos műderülségre fakad a szónok körül könyöklő 15–20 képviselő. Máskor az ilyen beszédek és ötletek semmit sem hatnak; most nagy röhögéssel jutalmazták.

Látnivaló, hogy egyik sem nevet szívből, — mert hiszen annál mégis csak okosabb, — azonban a szónokot biztatni kell. Hadd bátorodjék föl és menjen „beljebb.” Apró-cseprő privátdolgok, ebédutáni trécelések, kortesfogások, választási történetkék és más hitványságok kerülnek szóba. Az obstrukciós urak élveznek. Olyik annyira élvez, hogy még a hasát is fogja s az egyik lábát kinyújtja a padon, mintha azt akarná mondani, hogy „most mi parancsolunk; kirgizék!”

Egy valaki a karzati közönség közül megjegyezte ma előttünk, hogy a képviselőházat a külső jelenségek után soha sem lehetett úgy azonnal megismerni, mint most. Az obstrukció embereit első tekintetre össze lehet számlálni. Akinak az areczán a gyűlölet, a kárörvendő guny és az ártani vágyás gonosz vonásai ülnek (még gukker nélkül is meglátni), az obstruál. Aki savanyuan mosolyog vagy fölhuzza kissé szemöldökét, mint pl. Apponyi Albert gróf is, valamint igen sokan a szélsőbalon, az szégyenli magát. Van ezeknek a leigázott uraknak az areczán valami a meghódolt ember aggodalmából is. A többség az ott ül egykedvűen, elborulva. Némelyiknek az areza olyan, mintha csak néző közönség volna, akit csak a legközelebbi komikus jelenet érdekel. De valamennyinek az areczán bizonyos eltökéltség ül, hogy nem fog megharagudni a legbrutálisabb sértések miatt sem, mert hiszen a személyes fölszólalás csak hosszabbítaná a vitát és kész alkalma lenne a további időlopásnak.

Olykor mégis megsokallják. A szónok a többség valamelyik tagjának a becsületébe nagyon is belegázolt s ez rektifikálja az állítást. Akkor még csunyasabb dolgok állanak be. Az obstrukció emberei kipirult, gyűlölködő areczal, a mellen összefont karokkal, falusi duhaj-legények módjára kiállanak a szabad térre, szemben a becsületében sértett szónokkal. Provokálják, ingerlik, újabb becsületsértésekkel halmozzák el. Olykor olyan szavak is röpködnek a levegőben, amiket „odakint” a mérséklet

TÁRGZA.

Képek a berlini akváriumból.

Írta: Dr. Lendl Adolf.

(Folytatás.)

A berlini akvárium látogatója csakhamar észreveheti, hogy az intézet vezetője nem azt üzte ki feladatául, hogy a könyvekbe való szisztematikát kövesse és lehetőleg a tudományos rendszer egymásutánjában mutassa be a tenger faunáját; hanem inkább arra volt tekintettel, hogy minél érdekesebb és tanulságosabb állatok bemutatásával a laikus néző közönséget vonzza és a természettudományok barátjává nevelje. Éppen azért annál feltűnőbb volt előttem, hogy az oly megkapó változatosságban és valóban dusan benépesített viztartók után egy olyanhoz is értem, a melyből úgy látszott, minden élet hiányzott. Csak élettelen vizet láttam és a háttérben tarka sziklákat. A fenéken kisebb-nagyobb kővek heverték és csak itt-ott láttam azután néhány igénytelen halacska uszkálni. Meglepődve láttam azután, a mikor behatódott kutattam, hogy ott a kővek között hever egy állat is; olyan ez, mint maga a kő; alig különbözik a környezetétől, színei ép olyanok. Alakja zömök, háta éles, szögletes, sőt tövises és érdekes; mozdulatlanságában nagyszerűen

imitálja a kőveket. Végre megmozdul s a legbizarrabb hal képében tűnik most elő. Valóban meglepő hűséggel hasonlít (a Darwinisták szerint alkalmazkodik) a sziklás-köves, tarka kavicsos környezetéhez és a testén kinőtt tüskék és ezafrangok imitálják a kőeken növe moszatokat. Csak a vizsgáló szem veheti észre, az sem egykönnyen, úgy illik és úgy olvad bele a képbe. Az alak és a színutánzás remek példáját láttam meg ebben; eszembe jutott Wallace (a ki elsőbbsen foglalkozott behatódóbban a mimikri jelenségeivel) mondása: „Valóban feltűnő az, hogy a természet mily gyakran segíti az állatokat olyformán, hogy színeket kölcsönöz nekik, a melyek révén nemesak ellenségeik figyelmét kikerülhetik, de zsákmányukat is könnyebb színnel közelíthetik meg, mert észrevehetlenek”. Sok állat részesül a természet e kedvezményében kisebb-nagyobb mértékben, még pedig nemesak a vízben élők, de a szárazföldiek is, émbár ilyen meglepő alkalmazkodást a környezethez ritkán látni, mint az előbb leírt fajnál, a tengeri sárkányfejű (Scorpaena porcus). Álnok képmutatók mindezek, könnyebben boldogulnak e módon — tous comme chez nous.

Azonban nem csupán csak szín- és alakutánzással védekeznek könnyen a gyönyörű, vagy pedig észrevétlenül lesbe állhatnak az erősebb rablók, hanem még inkább és gyakrabban használják fel az állatok környezetük nyújtotta alkalmatosságát arra,

hogy elbujhassanak. Nem egy lakója az akváriumnak furakodik bele a fenék homokrétegébe annyira, hogy nem is látszik és csak a kolló pillanatot várja mozdulatlanul, hogy eltörhessen a gyanútlanul, odaérkező prédájára. Ilyenek különösen a laposhalak, az aszimmetrikus fűszeguszók (Pleuronectes, Platessa, és Rhombus-fajok), melyeknek számos képviselőjét rejtja a berlini akvárium viztartóiban.

Nem kevésbé érdekesek a czápa-félék sem, melyek igen nyugtalanul viselkednek többnyire. Ne higyük azonban, hogy minden czápa akkora, mint azok a szörnyetegek, a melyekről a napi lapok évenként, a nyári szünidőben, egyéb tárgy hiányában talán és a szenzáció kedvéért, rémhíreket írnak s a melyek nehány, a tengerben fürdő flumei polgárnak nagy veszedelmét okozzák. Vannak kisebb fajok is; ezek alig egy méternyi hosszúságot érnek el s éppen ezek a berlini akvárium igen élénk vendégei. (Acantia vulgaris, Scyllium catulus, canicula etc.) Többnyire szürkészínűek, márványozottak és igen csinosak; testük nyulánk, orruk hegyes; szájuk széles és a fej alsó oldalán van.

Ezek felül még egész serege a halaknak lakik a gyönyörűen berendezett viztartókban, — de ki győzné mindezeket egyenként felsorolni, vagy bármily vonzó is a biológia e fejezetei — róluk részletesen megemlíkezni.

(Folytatása következik.)

emberek is ökösapással szoktak megtorolni. A sértegetés a zűrzavarban gyakran félreértésből származik. Ilyenből származott az a „szemtelen gazember, alávaló gazember” is, ami fölött ma veszekedtek. Kisül, hogy ez is szolgabíró volt, amaz is szolgabíró. Általában véve Magyarországon mindenki szolgabíró volt valamikor, vagy ha nem volt az, akkor a karzaton ül és nem a képviselőházban. Az elnöki emelvényen pedig nem „Jupiter tonans” honol. Szilágyi Dezső már agyonelőkölte magát s az új elnököt: Kardos Kálmánt próbálják ki. Parafadugó a Niagara-zuhatagban, aki fölül van mindig, de viszik. A csöngettyűt rázza és olykor szeliden integet mutatójával, amikor a „gazember” szó röpköd. A folyosón pedig a fővezér: Polonyi Géza dolgozik. Hol ezt, hol amaszt veszi elő, hogy félelmet verjen bele. Kossuth Ferenczet magát is előkapja. Most én parancsolok, nem te!

Odakint pedig a nagy ország fölött még mindig süt a nap. A termékeny verőfény, ha bágyad is, de nem szűnt még meg. Még sok minden jó lehetne, ha volna serény, munkás kéz, ami a kedvező politikai időjárást haszonra fordíthatná. A nemzeti csapszékben azonban isznak, lopják az időt, viczelődnek és gazemberezik egymást. Hát nem csunya ez, még látványos is? Nem fordul el tőle a jobbízű ember szánakozással vegyes hazafiui bosszúsággal?

Szívesebben festenénk ezt a képet szebbnek vagy legalább szelidebb festékekkel; de mikor a valóságban ilyen. Eltagadni meg kár volna, hadd lássa az ország, hova juttatta egy maroknyi terrorista csoport az alkotmány első politikai testületét és hadd vonja le belőle a magas helyes ítéletét.

Ez az obstrukció sok mindent meg fog semmisíteni Magyarországon eddigi alkotmányos életviszonyaiból. A nemzeti párt, úgy látszik, ebben akar megsemmisülni. Mielőtt „menne”, kiissza a gyűlölet méregpoharat fenéig. Mert az lehetetlen, hogy egy 67-es pártnak ezt a megtévedését a nemzet megbocsássa. A szélsőbal maga is érzi a veszedelmet. Abban a pillanatban, amikor Kossuth Ferenc Polonyi Gézának rendelte magát alá s a szélsőbal az ugronisták és a néppárti ultramontánok igájába görnyedt, a közjogi párt ítélete is alá van írva. Ez nem Kossuth-párt többé, hanem Polonyó Géza pártja. Olay Lajos az utolsó konferencián még egy és utolsó kísérletet tett, hogy Kossuth Lajos hagyományait a klerikal-szélsőbaloldal obstrukció körmei közül kiragadja. Kimutatta, hogy Kossuth, leveleiben is, szóban is, erőlesen ovtá a pártot minden erőszakos ballépéstől. Hivatkozott Kossuthnak 1889. évi turini allokuciójára, amelyben kifejtette, hogy ő „eszmét” képvisel, de akik aktuális politikát csinálnak, tartanak összeköttetést a király és nemzet közt, mivel másképp a jó ügyet tessék semmivé. Kossuth Ferenczet magát is figyelmeztette, hogy apja hagyományait kövesse! Minden hiába volt. A párt 54 tagja közül 18 az obstrukció mellett volt, 15 ellene. A többi nem volt jelen, részben mivel le van gázolva, részben mivel fél a terrorizmustól és félreállott. A szélsőbal ma 18 obstrukciós képviselő viszi a végromlás felé. Hiába mentegetik és vigasztalják magukat azzal, hogy „nincs párthatározat.” Sőt nagyon is van. A párthatározat az, hogy a szélsőbal Kossuth hagyományaival együtt az obstrukcióban semmivé fog tétetni.

Az idő pedig mulik. Egyre jobban közeledik az a nap, amikor az ultima ratio elkerülhetlenné válik. Balga hit, amelyik még azt reményli, hogy ebből Bánffy bukása lehet. Sajnos, egészen más és sokkal keservebb dolog lesz belőle. Az osztrákok immár készen állanak, hogy hasznat húzzanak belőle. Eddig úgy volt, hogy ha mi hamarabb megleszünk a kiegyezési törvények tárgyalásával, mi diktálunk Ausztriának. Most megfordítva lesz. Az osztrákok okosak. Thun gróf többsége már megvan, de a Badeni-féle javaslatokat terüinkre módosítva fogják, most már mi előttünk, elfogadni. És akkor ők fogják nekünk diktálni: „Igy, vagy sehogy!” És új vizsály fog kitörni Magyarországon megrosszabodott helyzetében.

Az obstrukció most már valósággal is az osztrák érdekek szövetségese. Az offenzívából a defenzívába verte a magyar kormányt az Ausztriával való

nagy kiegyezési harcban. Ez a civakodó, szabadságra és alkotmányos életre éretlen elem, mint nehez, holt súly akadályozza országunk boldogulását és nem tudunk tőle szabadulni.

Egy mérges kis menyétke a sas mellébe vágta a fogait. Most fönt a levegőben marcangolja és mitsem törődik azzal, hogy vele lezuhanván, ő is elpusztul.

Komédia vagy forradalom?*)

Írta: az a bizonyos kispap.

Mit jelent az a zenebona, a mit az ország házában egy pár elkeseredett hazafi támasztani akar? Az újságok azt írják, hogy obstrukció lesz. Hát értsük meg jól atyámfiai, hogy mi a veleje ennek a szónak.

Az a veleje, hogy harmincz egynéhány ember nekidurálja magát és mivelhogy az ország sorát nem úgy intézik, a hogyan ők akarják, hát mindenféle fuffanggal azt erőltetik, hogy az ország sora sehogy se intéződjék. Azt akarják, hogy a törvényes rend felbomoljon és azt remélik, hogy akkor a kormány megbukik és más, nekik tetsző emberek kerülnek a bársonyszékekbe.

Hát ebbe a dologba tán volna egy kis beleszólása az országnak is. Azoknak a polgároknak, a kik nem szavalhatnak az országgyűlésen, a kik csak vesződnék és keresik a kenyeret a maguk és családjuk számára és a kiknek országos békesség és törvényes rend kell, hogy nyugodalmasan végezhesék a dolgukat. Nekünk, kis embereknek, hiába prédikálnak arról, hogy Deák Ferencz így vagy úgy értette-e azt a törvényt, a mit 67-ben csinált; nekünk az a fontos, hogy abból a törvényből Magyarország haszna legyen. Már most, ha a kormány ennek a törvénynek a segítségével megszerzi nekünk a hasznót, ha a kormánynak nagy pártja, tehát az országgyűlés többsége, egy nézetben van vele, s az ország népe is ezt akarja, akkor csakugyan megáll az ember esze, ha azt látja, hogy egy pár mokány legény fittyet hány valamennyinek és felfordulást akar csinálni az országban, csak azért, mert Apponyi jobban tetszik nekik, mint Bánffy, vagy azért, hogy Bartha ur a pennáját vérbe mártassa, vagy azért, hogy kipróbálják, melyik legyen a primás a szélbali bandában: Kossuth Ferencz-e, vagy Polonyi Géza.

Komédiát csinálnak vajjon ezek az urak, vagy pedig igazándi forradalmat?

Mert csak a bolond ember megy fejjel a falnak. A törvényhozó, még ha szélbali is, valami czélt csak a szeme előtt tart, ha olyan nagy fába vágja a fejszéjét, hogy szembe száll a törvényes renddel? Hát már most mit higgyen az ember? Azt-e, hogy csak rá akarnak ijesztetni a kormánnyra vagy pedig, hogy fel akarják lázítani az országot?

Ugyan vegyük elé egy kicsikét a jobbik eszűket. Nézzenek csak szerte az országban, hogy mit csináltak már eddig is a csökönyösségükkel. A gazdasági életre a bizonytalanság lidércze nehezedett. Teng-leng az üzlet; mindenki, a kinek az üzlete, vagy keresetmódja a kiegyezés kérdésével valahogy összefügg, aggodalmasan lesi, mi lesz, hogy lesz? Ez a bizonytalanság mint a köd úgy ereszkedik a kilátásaira és mint a filloxera a szőlőtőkét, úgy rága meg láthatatlanul számításainak gyökerét. A pénz, mindegy látható ok nélkül, egyszerre megdrágul. A külföldi nagy pénzpiacokat a nálunk mutatkozó zavaros helyzet bizalmatlanná teszi; kiballatszlik hozzájuk, hogy valami felfordulás készül; hát először is becsukják a pénzes ládát. Aztán a budapesti nagy bankok is megszeppennek. Bedugják a pénzforrást a vidéki intézetek elől; az apró kis erék, a melyek a nagy pénzintézetekből viszik a táplálékot az ország legtávolabb eső kis zugába, el-elapadoznak; a kis ember hiába fordul pénzért a vidéki intézethez; ha ég is a tető a feje fölött, nem kaphat egy csöpp vizet se, hogy olthassa a tüzet. Nincs pénz, nincs mivel fentartani vagy folytatni a gazdálkodást. Halomra dől minden számítás és az

*) Ez a cikk röpiratban jelent meg, de mivel sok helyes és életrevaló eszmét foglal magában, mi is közöljük. Szerk.

amugy is sok gond és keserűség tetejébe egy gonosz komédiával vagy pedig egy könnyelmű lázítással még rendkívüli bajt is csinálnak az emberek.

És ez csak a kezdet kezdete. Most még csak egy kis füstje mutatkozik a fenyegető tűzvésznek, olyanformán, mintha a kazal tövéből vékony pipa-füst száll a levegőbe. Istent kísértének azok az urak, hogy a kazal tövében rágyújtanak az obstrukció pipájára? Komédiának ugyancsak rettentő bolondság, de százszor örültebb komédia, hogyha csakugyan a kazal közé dugják az égő taplót.

Most az indennitáznál kezdik a próbagyújtogatást. Azt akarják, hogy az esztendő végével ne legyen a kormánynak törvényes felhatalmazása arra, hogy az ország háztartását vezethesse. S ha majd a kormány, teszem fel, mégis behajtatja az adót és fizeti az állam tisztviselőit, akkor a népet felusztják, hogy lázadjon fel a kormány ellen, mivelhogy az törvény nélkül csinálja, a mit csinál.

Hát ők előbb erőszakkal megcsinálják a törvénytelen állapotot, aztán felszólítanak engemet, meg a szomszédjaimat, Pétert és Pált, hogy ez ellen a törvénytelen állapot ellen lázadjunk fel. No már urak, ha a mi békétüresünk néha nagyobb is a birkáénál, de már az ilyen komédiára mégis csak őkölbe szorul ám a markunk.

Azért, hogy Apponyi gróf legyen miniszterelnök, vagy hogy Polonyi Géza ur a Boeskey szerepében próbálkozzék, kaszázt és vasvillát nyomni a kezünkbe, polgárvért ontatni, feleségeinket özvegy-ségben, gyerekeinket árvaságban hagyni, jószágunkat az ebek harminczadára juttatni: no ez már csakugyan veszekedett egy gondolat s ha ilyesmi jár az eszében valakinek ebben az országban, azt mentül hamarabb vagy a bolondok házába vagy a tömlőcbe kell esukatni.

Ha pedig nem ez a gondolat vezérli azt a harmincz és egyoéhány képviselőt, a ki most meg akarja akasztani a törvényhozás munkálkodását, ha nem az a czéljuk, hogy a maguk akarátát, még forradalom után is, ráerőszakolják háromszáz képviselőre és az ország kilenceztizedrésére, akkor olyan komédiát csinálnak törvénytelen és néppel, alkotmánnyal és elvvel, a melyet Magyarország történetében alig ismerünk. Akkor a Rákóczy zászlaja Paprika Jancsik kezében van, s ezt a szentségtörést meg nem fogja nekik sohasem bocsátani a nemzet.

Én nem hiszem, hogy a közt a harmincz egynéhány ember közt, a ki a forradalom rémeit festi a falra, csak egy is volna, a ki komolyan hiszi, hogy ma, az Úr 1898-ik esztendőjében, a gazdasági kiegyezés kérdése miatt, forradalmat lehessen csinálni Magyarországon.

Ma, a mikor harmincz esztendő becsületes munkájával annyira vittük, hogy számot teszünk a művelt nemzetek közt;

a mikor a magyarság és a magyarosodás, szóval, a magyar nemzeti eszme oly erős, mint tán még soha;

a mikor egy nagy és művelt nemzet császára országnak-világnak hirdeti, hogy megbecsülésre méltók vagyunk;

a mikor gazdasági életünk minden téren óriási lendületet vett, áruforgalmunk az ezer millió körül jár, vasutaink behálózják az egész országot, pénzintézeteink száz meg száz milliókkal dolgoznak s államháztartásunk minden esztendőben 20—30 millió fölösleget mutat;

a mikor osztály-, rang- és felekezeti különbségeket nem ismer a törvény s az emberek szabadságát, függetlenségét senki részéről veszély nem fenyegeti;

— hogy ilyen állapotok mellett, Polonyi vagy Bartha ur, szóval vagy irással, fegyverbe szólíthatunk a nemzetet, mert másképp nem bírják megbuktatni Bánffyt: ezt, bármily bolondot is beszéljenek vagy irjanak azok az urak, nemesak, hogy én nem hiszem, hanem ők maguk sem hiszik.

Már pedig ha forradalmat nem csinálnak, mert nem csinálhatnak, hát akkor micsoda kézzel fogható, észszel érthető czélja van annak, hogy a kormánnyt és az országot törvénytelen állapotba vigyék bele? A parlamenti felfordulás — a mit anarkiának neveznek — csak az országnak okozhat kárt. — sok igen sok kárt, anyagit is, meg erkölcsit is,

De azt nem érhetik el vele, hogy egy önértzetes többséget rákényszerítsenek meghajolni a kisebbség előtt. Kiváltképen, mikor az ország tulnyomó része is a kisebbség ellen van. Mert eddig ugyan csak kevés biztatást kapott a kisebbség az ország közvéleményétől, ellenben a többség, illetve a kormány szándékai mellett igen komoly és mértékadó tényezők nyilatkoztak.

Ha hát pusztán virtuskodásból és Bánffy eleni gyűlöletből csinálnak céltalanul egy törvénytelen állapotot, ezzel oly példát adnak, a melynek keservesen megadhatja az árát az ország olyan időben, — a mitől az Isten óvjon — a mikor igazán országos veszedelem támadhat. Akkor aztán, akár kerül valaha kormányra Apponyi, vagy Polónyi, vagy bárki, — ha a reakciónak, teszem fel a néppártnak, eszébe jut megpróbálni az erejét, bátran hivatkozhatik arra az okulásra, a melyet a mostani obstrukcióból merített.

Az ilyen híres példaadások végzetesek lehetnek. A józan ember nem küzd úgy a fegyverrel, hogy esőve, térül-fordul, önmaga ellen irányuljon.

Az utolsó órában gondolják meg az urak, mire vállalkoznak. A népbolondításnak is van határa; egyeideig csak eltűri a magyar ember a mókát, tán mosolyog is rajta; hanem, ha aztán elbizakodik a bohóc és csuffá akarja tenni ország-világ előtt, hát akkor a botnak a vastag végét fogja rá s a komédiából szomorujáték lesz — a komédiásra.

Képviselő gyűlés.

Kézdivásárhely város képviselő testülete október 31-én tartott 3 közgyűlést, melynek tárgyát mind olyan ügyek képezték, melyek a város törzsvagyonát érintették s épen azért külön gyűléseken voltak letárgyalandók.

Az első gyűlés tárgyát Béli Tivadar-nak, mint a kézdivásárhely-őjtozi vasut engedményének azon kérése képezte, hogy a város, mint erkölcsi testület 120 ezer frt értékű törzsrészszervény átvételével járuljon hozzá a vasut kiépítése költségéhez. Ezen kérdés felett hosszabb vita fejlődött ki, míg végre névszerinti szavazással a képviselőlet kimondta, hogy a kézdivásárhely-őjtozi vasut kiépítését óhajtja s annak kiépítési költségéhez hozzájárul olyformán, hogy a város tulajdonát képező Kecskés-Zsiris havashól fát és követ ad az építéshez, de ennek szakértői becsü útján megállapítandó becsértékéért megfelelő törzsrészszervényeket kap. Annak eldöntését azonban, hogy a természetbeni kiszolgáltatás mily összegű lesz, a törvényhatóság határozatáig függőben tartja. Kimondja a képviselőtestület, hogy mindazon területeket, miket a vasut a város tulajdonából

érint, ingyenesen átengedi. Mindezen hozzájárulásokat azonban a város csak akkor hajlandó megadni, ha a Romániával való csatlakozás biztosítva leendő, mert csak egy ilyen vasut felel meg a város érdekeinek. Végül a képviselőlet az előterjesztett két irány közül az Oroszfa felé vezetőt fogadja el, mivel ez rövidebb.

A második közgyűlés azon kérdés felett határozott, hogy a regálé kártalanításból kapott 50 ezer frt és a Románia által megvásárolt erdőség után nyert 20 ezer forint tőkék városi törzsvagyonná nyilvánítottassanak. A képviselőhosszab vitaután kimondta, hogy mindkét tőke törzsvagyon, azonban az 50 ezer frtra nézve kimondja, hogy mivel ezt a regálé igényjogosultak a Cserey-telek kiépítésére adták, ezen tőke más célra nem fordítható.

A harmadik közgyűlés tárgyát azon tanácsi elterjesztés képezte, hogy a képviselőlet adjon engedélyt arra, miszerint az előbbi közgyűlésen törzsvagyonná nyilvánított tőkék valamelyikéből 10 ezer frt szakíttassék ki a fogyasztási adó hátralékok kifizetésére. A tanács egyuttal előterjeszti, hogy a 10 ezer frtnyi adóhátralék tárgyában a pénzügyminiszter urhoz folyamodott, kérvén, hogy azt, mint kamat nélküli kölcsönt tekintse s megfizetésére 1899. év végéig adjon időhaladékot s ha azon kedvezményt a pénzügyminiszter ur megadja, valószínű, hogy a városi pénztár ezen tartozást a törzsvagyon érintése nélkül is ki tudja fizetni. A képviselőlet ezen előterjesztést tudomásul veszi s meghatározza, hogy a képviselőlet kebeléből újabb felterjesztés intéztessék a kormányhoz a fentebbi kedvezmény megadásáért.

Több felsőbb hatósági leirat tudomásul vétele és egy pár szabályrendelet kiigazítása után, a közgyűlés véget ért.

O.

Székelýföld eredeti távirata.

Erkezett nov. 2-án este 8 óra 10 perczkor.

Az Erzsébet szoborbizottság mai alakuló ülésén a miniszterelnök azon kijelentéssel lepte meg a tagokat, hogy király Ő Felségének az az óhajta, miszerint a szobor a Szentgyörgy téren a Hentzi szobor helyére állíttassék fel. Mindenki meg van hatva, mert ennél gyöngédebb módon alig lehetett volna a nemzet érzületét kielégíteni.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Egy esztendő óta szemléljük az időjárás csodálatosságait a nélkül, hogy ama bizonyos „legöregebb emberek“ emlékező tehetségét igénybe vettük volna, de most midőn november elején augusztusi melegnek örvendezünk, kénytelenek vagyunk kijelentni, hogy ilyen különlegességre még a legeslegöregebb emberek sem emlékeznek. Nagy megelégedésünk közepette nem tehetünk jobbat, mint örvendezni s azt kívánni, hogy az Isten tartsa meg ezt a szép időt, a vén asszonyok nyarának legvégsőbb határáig.

— **Halottak napját** szokatlan fényvel ülték meg Kézdivásárhelyt. Mindkét temetőben pazar fényvel voltak a sírok kivilágítva s óriás néptömeg hullámozott a nemesak kivilágított, hanem szépen felékesített sírok között. A kegyeletos gyászünnepele este 9 órakor ért véget.

— **Fillérestély.** A helybeli jótékony négyelet közelebből tartott értekezletén elhatározta, hogy az idén is több fillérestélyt fog a városi szegények segélyezésére tartani, s már az első fillérestélyt f. év november 5-én, szombaton igen változatos és csinos műsorral fogja rendezni, mely estélyre a meghívók már szét is lettek küldve. Reméljük, hogy a jótékony célú tekintve, közönségünk pártfogását a négyeletől ez alkalommal sem tagadja meg.

Nyilttér.*)

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Kézdi-Vásárhelyen, 1898. november 2-án kézdivásárhelyi János Eleknek, kézdivásárhelyi Sükös Károly ellen fenforgó becsületbeli ügyében.

Jelen vannak: János Elek ur részéről János Géza és Dobay János; Sükös Károly ur részéről: Nagy József és János Sámuel.

Sükös Károly ur megbízottai: Nagy József és János Sámuel, felük nevében jelentik, hogy felük, az általa mult hónapban János Elek ur ellen használt sértő kifejezésekért bocsánatot kér s azokat, mint felhevült állapotban mondottakat visszavonja.

János Elek ur megbízottai János Géza és Dobay János ezen kijelentést tudomásul veszik s felük nevében elégtételt elfogadják.

Mindkét félén levő megbízottak ezzel ezen becsületbeli ügyet a tisztesség és lovagias szabályok szerint elintéztnek tekintik.

A jkv. bezáratott és aláíratott.

Nagy József L. Fia.
János Sámuel,
mint Sükös Károly ur megbízottai.

János Géza,
Dobay János,
mint János Elek ur megbízottai.

E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

Honi ipar.

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR részvény-társaság.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott **szmirna-szőnyeget**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint **hojandi futószőnyeget**, **keleti** (karamani) **függönyöket**, **torontáli szerb szőnyeget** (Tyilin), **terítőket**, **függönyöket**, **divánátvetőket** stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrássy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a **szőnyeg-szakmába vágó cikkekben**, u. m.: **olcsóbb fajtájú szőnyegek**, **függönyöket**, **terítőket**, **takarókat**, **ablakvédőket**, **szoba- és lópokróczok**.

(164) 3—20

Honi ipar.

Sz. 603—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1898. évi v. 391/a számú végzése következtében, Kézdivásárhelyi takarékpénztár javára Márkosfalvi Koós András ellen 220 frt s jár. erejéig 1895. évi október hó 22-én foganatosított ki-elégítési végrehajtás útján foglalt és 600 frt — krra becsült két ökör, két egy éves csikó, egy nagy barna kanca-csikóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság 391/a 1898. számú végzése folytán 220 frt — kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi máj. 28 napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 35 frt 10 krban bíróilag

már megállapított költségek erejéig Márkosfalván a község házában leendő eszközzésére 1898. évi november hó 5-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel-foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1898. évi október hó 25-ik napján.

Kakucsai Adam,
kir. bír. végrehajtó.
(174. 1—1.)

Árverési hirdetmény.

Vagyonbukott Szőresei Zsigmond utóda Ürmösi Lajos kereskedő esődtömegéhez tartozó s a esődteltár 1—425 427—561, 591—598, tétel számai alatt, valamint a 426. 590. 597. tételek alatt előforduló ingóságok 1898. évi november hó 10-én d. e. 9 órakor a helyszínén egy tömegben bírói árverés rendén eladotnak.

A mennyiben az egy tömegbeni eladásnál a becsár-

nál magasabb ígért nem tételnék, az esetben 1898. évi november 11-én d. e. 9 órakor s esetleg következő napján a tételenkinti árverés foganatosítottatik, mindenik esetben készpénz fizetés mellett.

A kikiáltási ár a leltár szerinti becsár. Vásárló köteles a becsár tiz százalékát előre letenni bánatpénzül, a leütés után pedig az ígért vételárt készpénzben tömme-gondnok kezéhez lefizetni.

Kovácsna, 1898. okt. 22.

KOVÁCS KÁROLY,
töme-gondnok.

Háromszékvármegye alispánja.

Sz. 25581—1898.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegye „Ferencz József” nevét viselő közkórház udvarán a kórházorvos részére szükségeltető orvosi lakásnak költségvetésileg előirányzott, Belügyminiszter ur 6 Nagyméltósága által idei 94321. számú magas leiratával helyben hagyott 6529 frt 70 kr. költséggel leendő felépítése czéljából a vármegyei alispáni irodában folyó évi november hó 7-én délelőtti 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok után versenytárgyalás fog tartatni.

Mi azon megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy vállalkozni szándékozók zárt ajánlataikat a tárgyalási nap zónaidő délelőtti 9 óráig a vármegyei penztárnál adják be, mivel a kitűzött határidőn túl ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az ajánlatokban világosan kijelölendő az egységi árból leengedendő százalékos számmal és betűvel.

A zárt ajánlatok borítékban, lepecsételve nyújtandók be; az ajánlatokhoz a kikiáltási összegnek ötszázadát, mint bánatpénzt eszótolandó.

A feltételek, az árelemzés, árjegyzék és műszaki leírás és tervekkel együtt a jegyzői irodában a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgy, 1898. október 22-én.

Gábor Péter,
alispán.

(174. 3—3.)

**Hirdetések lapunk
kiadóhivalában fel-
vétetnek.**

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete

Alapított

1841. évben.

RÉSZENY 15 MILLIO FRT
TÖKETARTÁLEKALAP
11 MILLIO 300.000 FRT

Dorottya-utca 1. BUDAPEST Gizella-tér sarkán.

HÚZÁS 1898. NOVEMBER 17. és 18-án.

Az eddig mutatkozó s minden várakozást felülmúló kedvező húzási eredménynek nagy része ép a mi feleinknek jutott — indít bennünket arra, hogy felhívjuk a figyelmet a most kezdődő

3-ik magy. kir. szab. osztályosorsjátékra

A játéktervezet vizsgálásánál mindenki feltétlenül meggyőződik arról, hogy ezen sorsjáték a legnagyobb nyerési esélyeket nyújtja.

A kibocsátott 100,000 drb sorsjegyből feltétlenül nyer 50,000 drb, tehát a fele.

A 3-ik sorsjáték egymást követő 6 osztályában összesen

13 MILLIO 160.000 korona

sorsoltatik ki, mely kizárólag a résztvevőknek jut.

A főnyeremény szerencsés esetben

1.000,000 (egy millió) korona.

A kiválóan előnyös és nyerési esélyekben bővelkedő játéktervezet folytán a magy. osztályosorsjátékot a külföldön is nagyon kedvelik és oly élénk az érdeklődés, hogy kész letünk már nemsokára ki lesz meritve.

A ki tehát a most kezdődő III. magy. kir. osztályosorsjáték nyereményeiben részesedni kíván, szíveskedjék megbízását **haladéktalanul** hozzánk juttatni, mint-hogy sorsjegyeinket rendszerint már jóval a húzás előtt eladtuk.

A megbízás vétele után — a mennyiben készletünk tart — azonnal megküldjük a rendelt sorsjegyet.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének

osztályosorsjáték-osztálya.

Az első osztályú sorsjegyek árai:

Egy egész	frt 6.—
Egy fél	frt 3.—
Egy negyed	frt 1.50
Egy nyolczad	frt —.75

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen.